

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Учена рада університету
протокол № 3
від «20» квітня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньої програми
зі спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література)
кандидат філологічних наук

Вікторія ПІДДУБНА
від «15» квітня 2022 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА, ПОЛЬСЬКА МОВА
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

бакалавр
(назва ступеня, що присвоюється)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)
(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського
національного педагогічного
університету імені
Г.С. Сковороди

Ю. БОЙЧУК
від « 21 » квітня 2022 р.

Харків – 2022

**ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

**«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА,
ПОЛЬСЬКА МОВА ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Проректор з навчально-наукової роботи

Володимир БОРИСОВ

Директор Центру забезпечення якості освіти

Тетяна ГРАНОВСЬКА

Гарант освітньої програми

Вікторія ПІДДУБНА

Декан українського

мовно-літературного факультету

імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

Костянтин ГОЛОБОРОДЬКО

Голова Спілки студентів та молоді

українського мовно-літературного

факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

Свген БОНДАРЕНКО

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

Українським мовно-літературним факультетом імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Освітньо-професійна програма «Українська мова і література, польська мова в закладах освіти» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом, що регламентує компетентності, нормативні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги в підготовці бакалаврів.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією українського мовно-літературного факультету ім. Г. Ф. Квітки-Основ'яненка протокол № 3 від «30» березня 2022 р.

Ученою радою українського мовно-літературного факультету ім. Г.Ф. Квітки-Основ'яненка протокол № 8 від «31» березня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Ученої ради університету протокол № 3 від «20» квітня 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою в складі:

1. Піддубна Вікторія Вікторівна — кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства і лінгводидактики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; гарант програми.
2. Маленко Олена Олегівна — доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
3. Щербакова Наталія Володимиривна — кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
4. Мельников Ростислав Володимирович — кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушканова ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
5. Голобородько Костянтин Юрійович — доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г.С. Сковороди.
6. Василенко Яна Володимиривна — кандидат філологічних наук, викладач кафедри українознавства і лінгводидактики ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

7. Лямпрехт Олена Валеріївна — кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушkalova ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
8. Ткач Ольга Вікторівна — кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства і лінгводидактики ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
9. Омельченко Анна Григорівна — аспірантка кафедри української мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди, випускниця українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка (2019) за освітньою програмою «Українська мова і література, польська мова (переклад включно) спеціальності 035 Філологія; викладач польської мови в школі «Polonia».
10. Бондаренко Євген — голова Спілки студентів та молоді українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка.

РЕЦЕНЗІЇ – ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Кондратенко Маргарита** — голова громадської організації «Польський культурно-освітній центр «Джево», м. Харків (Polskie Centrum Kulturalno-Edukacyjne «Drzewo»).
2. **Кравченко Діана** — директор школи «Polonia», м. Харків.

Рецензії зовнішніх стейкхолдерів додаються

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА,
ПОЛЬСЬКА МОВА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)

1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, український мовно-літературний факультет імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти (українська мова і література, польська мова)
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Українська мова і література, польська мова в закладах освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців (на базі повної загальної середньої освіти)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію: Серія УД-IV № 21002387 від 2 травня 2018 року. Строк дії сертифікату – до 1 липня 2028 року
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ENEА – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови викладання	Українська, польська
Термін дії освітньо-професійної програми	1 вересня 2022 — 1 липня 2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-programy
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка бакалаврів, конкурентоспроможних учителів української мови і літератури, польської мови, які володіють необхідними знаннями інноваційного характеру, уміннями їх практичного використання в процесі навчання української мови і літератури, польської мови, здатних до вирішення складних завдань і проблем психолого-педагогічного характеру.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (заявності))</p>	<p>Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)</p> <p>Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (українська мова і література, польська мова).</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, польської мови основної (базової) середньої школи та позашкільних закладів освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної сфери: українська мова, мовознавство, українська література, літературознавство, методика навчання української мови в ЗНЗ, методика викладання української літератури в ЗНЗ, методика навчання польської мови як іноземної, педагогіка, і психологія середньої освіти.</p> <p>Методи, методики: загальнонаукові, філологічні й психологопедагогічні методи, сучасні методи навчання української мови та літератури, польської мови (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі методи навчання, методи самостійної роботи, контрольно-оцінювальні методи), способи організації навчально-виховного процесу, технології урочної й позаурочної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>Інструменти та обладнання: набуття методик навчання й виховання у процесі викладання української мови та літератури, польської мови в середній школі; умінь і навичок використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення власного навчально-методичного забезпечення предмета; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду з допомогою сучасних засобів (ІКТ та ін.).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна: теоретична й практична підготовка учителів української мови та літератури, польської мови з креативним і критичним мисленням, здатних до самостійного навчання впродовж усього життя, адаптованих до умов сучасних закладів базової та спеціальної загальної середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Базова середня освіта в галузі знань «01 Освіта/Педагогіка» із предметної спеціальністі «014 Середня освіта (Українська мова і література)».</p> <p>Формування професіонала з сучасним науковим світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання української мови і літератури, польської мови, володіє сучасними методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного й інноваційного характеру в галузі педагогіки, методики середньої освіти та сучасної філологічної науки.</p> <p>Ключові слова: учитель, філологія, українська мова, українська література, польська мова, методика навчання української мови, методика вивчення української літератури, методика навчання польської мови як іноземної.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма зорієнтована на сучасні наукові досягнення в галузі філології, педагогіки, методики викладання мови і літератури в закладах загальної середньої освіти, враховує специфіку роботи вчителя української мови і літератури, польської мови, орієнтує на актуальні мовно-літературні й суспільні ситуації сьогодення для формування професійної кар'єри.</p>

Придатність до працевлаштування	<p>Викладацька, навчально-виховна й організаційна діяльність у галузі загальної середньої освіти та дотичних до неї сферах (курси вивчення мов; видавництва, центри й агенції перекладу). Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді.</p> <p>Первинні посади: учитель української мови і літератури, учитель польської мови, керівник гуртка польської мови; організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з учнями.</p> <p>2320 / 25157 Учитель середнього навчально-виховного закладу.</p> <p>1229.2 / 24622 Керівник гуртка (польської мови).</p> <p>4143 Коректор (коригування текстів українською та польською мовами).</p> <p>3414 Екскурсовод (зі знанням польської мови).</p> <p>Випускник може бути експертом, консультантом та радником з фахових (філологічних, перекладознавчих, методичних) питань у державних і приватних установах, в органах виконавчої влади місцевого самоврядування, у громадських організаціях; керівником гуртка, екскурсоводом (зі знанням польської мови).</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмами 7 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 7 рівня EQF-LLL.</p> <p>Продовження навчання за другим (магістерським) рівнем у споріднених галузях наукових знань; отримання післядипломної освіти; підвищення кваліфікації за фахом; набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі освіти.</p>

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на засадах студентоцентрованого, професійно й особистісно орієнтованого навчання, реалізація якого передбачає набуття фахових знань, максимальний розвиток умінь та навичок їхнього використання в практиці навчання мови і літератури, написання та редакторського опрацювання різноманітних текстів, що забезпечується поєднанням теоретичного навчання з впровадженням практик. Лекційні заняття мають проблемно-пошуковий, евристичний характер з використанням аналізу, синтезу, порівняння і зіставлення, моделювання, аналогій, діалектики, абстрагування, конкретизації; з реалізацією історичного, системного та логічного підходів. Практичні заняття передбачають використання традиційних й інноваційних методів навчання; методів сучасного лінгвістичного та літературознавчого аналізу; сучасних комунікаційних практик, упровадження інноваційних освітніх технологій, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному (насамперед комунікативному) підходах до навчання.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студента здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних рекомендацій та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти впродовж життя.</p> <p>Можливість дистанційного навчання та зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою онлайн системи (Moodle та Google Classroom), месенджерів (Viber, Telegram тощо) або соціальних мереж (Facebook, Instagram та інші). Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій і онлайн консультацій відбувається на платформі Google Meet або Zoom. Дату, час початку прямого ефіру, запрошення або посилання на збережені</p>
------------------------	---

	відеоматеріали студент отримує через e-mail.
Оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <p>оцінювання здійснюється за 100-балльною шкалою;</p> <ul style="list-style-type: none"> – оцінювання здобувачів вищої освіти дає змогу продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; – критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь (у навчальних і робочих програмах та силабусах); – оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; <p>100-балльна система оцінювання впроваджується через такі види контролю з накопиченням отриманих балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних та самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); – підсумковий: усні та письмові екзамени, залікові роботи, захист звітів з практик, самоконтроль; <p>атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані (освітні, педагогічні, філологічні) завдання та практичні проблеми з галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальній освіті (основній (базовій), профільній) середній школі).</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Вільне володіння державною (українською) мовою для здійснення професійної комунікації й міжособистісного спілкування.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації, сприйняття інформації, постановки мети й вибору шляхів її досягнення.</p> <p>ЗК 3. Здатність до навчання та самонавчання з використанням різних джерел інформації, здатність до системного наукового мислення, креативність.</p> <p>ЗК 4. Здатність використовувати набуті знання в практичній діяльності з використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій.</p> <p>ЗК 5. Здатність діяти на підставі етичних суджень, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва, бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, саморозвитку, самонавчання, саморегулювання, самоорганізації; здатність адаптуватися й діяти в новій ситуації.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді та автономно, конструктивно взаємодіяти з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури; повага до інакшості.</p> <p>ЗК 8. Здатність і готовність до активного спілкування в науковій, педагогічній і соціальній сферах діяльності; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі.</p> <p>ЗК 9. Здатність критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень науки та соціальної практики.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю, поважно і дбайливо ставитися до історичної спадщини та культурних традицій.</p>

	<p>ЗК 11. Здатність визначати рівень і мотиви розвитку особистості, формувати ціннісне ставлення до пізнавальної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, прагнення до збереження власного здоров'я та здоров'я інших, а також до збереження навколошнього середовища.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури, польської мови на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури й польської мови, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.</p> <p>СК 3. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови та літератури, польської мови.</p> <p>СК 4. Здатність вільно володіти українською та польською мовами, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p> <p>СК 5. Здатність вільно оперувати спеціальною українською та польською термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 6. Усвідомлення зasad і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською та польською мовами.</p> <p>СК 7. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці української та польської мов.</p> <p>СК 8. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.</p> <p>СК 9. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.</p> <p>СК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>СК 11. Здатність адаптувати свою професійну діяльність до потреб НУШ у ЗЗО щодо навчання української мови та літератури в нових освітніх стратегіях середньої ланки ЗЗО.</p> <p>СК 12. Здатність розуміти пріоритети в навчанні української мови та вивченні літератури відповідно до вимог НУШ у ЗЗО. Зокрема, у навчанні української мови орієнтуватися на особистісний розвиток учня, на його вміння застосовувати всі мовні знання для ефективної комунікації та соціалізації; у процесі вивчення літератури — формувати компетентнісного читача, сприяти розвитку емпатії та емоційного інтелекту учня</p> <p>СК 13. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.</p>

	<p>СК 14. Здатність сприймати та розуміти надану інформацію в повному обсязі; володіти навичками кваліфікованого аналізу, коментування і реферування текстів й узагальнення результатів..</p> <p>СК 15. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>СК 16. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.</p> <p>СК 17. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.</p> <p>СК 18. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
--	--

7 - Програмні результати

<p>Знання та розуміння</p>	<p>ПРН 1. Знати основні розділи сучасного українського мовознавства: фонетики, лексикології, фразеології, морфеміки і словотвору, морфології, синтаксису; розуміння природи й функціонування мовних одиниць рівнів мови.</p> <p>ПРН 2. Знати історичний процес становлення та розвитку української мови як однієї зі слов'янських мов.</p> <p>ПРН 3. Знати мовні норми польської мови, особливості використання мовних одиниць відповідно до комунікативних ситуацій.</p> <p>ПРН 4. Знати сучасні тенденції правописного в нормування української мови.</p> <p>ПРН 5. Знати основні поняття стилістики української й польської мов; виділення функціональних стилів (художній, науковий, офіційно-діловий, публіцистичний і розмовний) та їхніх комунікативних ознак.</p> <p>ПРН 6. Знати провідні тенденції розвитку українського й польського літературного процесу, специфіки його перебігу в культурному контексті, змісту естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; українських і польських творів у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.</p> <p>ПРН 7. Володіти лінгвокраїнознавчою та соціокультурною компетенціями для забезпечення ефективного міжкультурного спілкування.</p> <p>ПРН 8. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та польської мови, здатність удосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.</p> <p>ПРН 9. Знати державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для ЗЗО та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 10. Знати про сучасні технології навчання української мови й літератури, польської мови для вибору оптимальної стратегії викладання залежно від рівня підготовки учнів і відповідно до цілей навчання.</p>
----------------------------	---

	<p>ПРН 11. Знати елементів теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.</p> <p>ПРН 12. Базові знання про інформаційно-комунікативні технології і можливість їх використання з метою підвищення ефективності професійної діяльності.</p>
Застосування знань та розумінь (уміння)	<p>ПРН 13. Уміти творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний, зокрема польський) у процесі вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН 14. Уміти організувати навчальний процес у ЗЗО (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, польської мови керувати пізнавальною діяльністю учнів.</p> <p>ПРН 15. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп’ютерні технології.</p> <p>ПРН 16. Уміти здійснювати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв’язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.</p> <p>ПРН 17. Уміти розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутністю та характеристиками й на тлі світового письменства.</p> <p>ПРН 18. Уміти порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 19. Уміти вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРН 20. Уміти керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРН 21. Уміти ефективно спілкуватися в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p> <p>ПРН 22. Здатність організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.</p> <p>ПРН 23. Забезпечувати охорону життя й здоров’я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ПРН 24. Знати про сучасні технології навчання мови й літератури для вибору оптимальної стратегії викладання залежно від рівня підготовки учнів і відповідно до цілей навчання (комунікативний та ігровий підходи до вивчення мови; здійснення різновікового аналізу літературного твору) та вимог НУШ.</p> <p>ПРН 25. Уміти володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та польської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатність удосконалювати, підвищувати та адаптувати власний компетентнісний рівень до вимог НУШ.</p> <p>ПРН 26. Володіти методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури,</p>

	польської мови; уміння здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії, соціалізації відповідно по потреб НУШ.
Формування суджень	<p>ПРН 27. Здатність формулювати, висловлювати та аргументувати власну позицію щодо конкретних питань мовознавства і літературознавства, брати участь у фахових дискусіях і дебатах.</p> <p>ПРН 28. Здатність осмислювати міждисциплінарні зв'язки у філологічній науці, висловлювати власні міркування щодо інтегративних процесів у гуманітарній сфері.</p> <p>ПРН 29. Уміти доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних мовознавчих і літературознавчих питань, демонструвати власний погляд на мовно-літературні явища, виступаючи перед фахівцями та учнями.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми «Українська мова і література, польська мова в закладах освіти» здійснюється професорсько-викладацьким складом кафедри українознавства і лінгводидактики, кафедри української мови, кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушkalova, українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. До викладання окремих дисциплін відповідно до передбачених ними навчальних компетентностей залучений професорсько-викладацький склад таких університетських кафедр: освітології та інноваційної педагогіки, психологічної та педагогічної антропології, філософії, теорії і практики англійської мови, інформаційних технологій, історії України, економічної теорії, фінансів і обліку, політології, соціології і культурології, олімпійського і професійного спорту, спортивних ігор та туризму.</p> <p>До реалізації освітньо-професійної програми залучаються професіонали-практики з досвідом роботи, що за фахом відповідають напряму програми.</p> <p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми «Українська мова і література, польська мова в закладах освіти», відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, зокрема й закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащеннем кабінетів: кабінет української мови, кабінет української літератури, кабінет українознавства і лінгводидактики, Український культурний центр, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, що створюють умови для набуття студентами фахових компетентностей зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). У навчальній та науковій діяльності використовують книжкові фонди кабінетів, бібліотеки та читальніх залів. Здобувачі освіти забезпечені гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню.</p> <p>Технічна перевірка письмових робіт проводиться Інститутом інформатизації освіти Університету за допомогою сертифікованої</p>

	програмно-технічної системи «Unicheck» для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах письмових робіт.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/ ; – український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка: http://hnpu.edu.ua/uk/division/ukrayinskyy-movno-literaturnyy-fakultet-imeni-gf-kvitky-osnovyanenka ; – точки бездротового доступу Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle http://lms.hnpu.edu.ua/ ; – електронний архів-репозитарій ХНПУ імені Г.С. Сковороди: https://dspace.hnpu.edu.ua/ ; – сайт наукових праць: http://nauka.hnpu.edu.ua/ ; – електронна бібліотека: http://lib.hnpu.edu.ua/ ; – Міжнародна наукова база даних (Наказ № 963 від 01.09.2021 р. «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних»): <ul style="list-style-type: none"> Web of Science: https://access.clarivate.com/login?app=wos&alternative=true&shibShireURL=https%3A%2Fwww.webofknowledge.com%2F%3Fauth%3DShibboleth&shibReturnURL=http%3A%2Fwww.webofknowledge.com%2F%3FIsProductCode%3DYes%26Src%3DIP%26Alias%3DWOK5%26Error%3DIPError%26PathInfo%3D%252F%26RouterURL%3Dhttp%253A%252F%252Fwww.webofknowledge.com%252F%26Domain%3D.webofknowledge.com Scopus: https://www.scopus.com/ ScienceDirect: https://www.sciencedirect.com/ – навчально-методичні комплекси дисциплін; – програми практик; – дистанційне навчання: http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	<p>Можливість реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність передбачена Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди, ухваленим Ученою радою ХНПУ імені Г.С. Сковороди (протокол № 2 від 22 лютого 2021 р.).</p> <p>Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до європейської кредитної системи і співвідносне із національною шкалою оцінювання, що уможливлює взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти України в закладах вищої освіти поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в українських закладах вищої освіти на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ

	<p>імені Г.С. Сковороди, у якому він постійно навчається або працює на основі індивідуальних запрошень.</p> <p>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г. С. Сковороди:</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realisazii_prava_na_akadem_mob.pdf</p> <p>Здобувачі мають долучатися до програм <i>Erasmus+</i>, <i>NAWA</i></p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/з	Шифр за з/п	Компоненти освітньої програм (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1		2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП				
1.1. Цикл загальної підготовки				
ОК 01	1.1	Україна: історія і сучасні реалії	3	зalік
ОК 02	1.2	Політично-правові студії	3	зalік
ОК 03	1.3	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 04	1.4	Філософія	3	іспит
ОК 05	1.5	Іноземна мова	4	іспит
ОК 06	1.6	Здоров'я та безпека людини	5	зalік
		Усього	21	
1.2. Цикл професійної підготовки				
ОК 07	1.7	Загальна педагогіка	6	зalік
ОК 08	1.8	Провайдинг освітніх технологій	8	іспит
ОК 09	1.9	Психологія	4	іспит
ОК 10	1.10	Практикум з українського правопису	3	зalік
ОК 11	1.11	Вступ до мовознавства	3	іспит
ОК 12	1.12	Старослов'янська мова	3	іспит
ОК 13	1.13	Історична граматика та діалектологія	3	іспит
ОК 14	1.14	СУМ (фонетика)	3	зalік
ОК 15	1.15	СУМ (лексикологія, фразеологія)	3	іспит
ОК 16	1.16	СУМ (морфеміка, словотвір)	3	зalік
ОК 17	1.17	СУМ (морфологія)	4	іспит
ОК 18	1.18	СУМ (синтаксис)	4	іспит
ОК 19	1.19	Стилістика	3	іспит
ОК 20	1.20	Основи літературознавства	3	іспит
ОК 21	1.21	Фольклор і давня література	5	іспит
ОК 22	1.22	Зарубіжна література	5	зalік
ОК 23	1.23	Українська література I половини XIX століття	3	іспит
ОК 24	1.24	Українська література II половини XIX століття	3	іспит

ОК 25	1.25	Українська література І половини ХХ століття	4	іспит
ОК 26	1.26	Українська література ІІ половини ХХ століття – початку ХХІ століття	3	іспит
ОК 27	1.27	Шкільний курс української літератури та методика її викладання	4	іспит
ОК 28	1.28	Літературне краєзнавство	3	залік
ОК 29	1.29	Методика розвитку зв'язного мовлення в ЗЗО	3	залік
ОК 30	1.30	Шкільний курс української мови та методика її навчання	4	іспит
ОК 31	1.31	Засади польської вимови та письма	5	залік
ОК 32	1.32	Практичний курс польської мови	10	залік, іспит
ОК 33	1.33	Лінгвокраїнознавство	3	залік
ОК 34	1.34	Методика навчання польської мови як іноземної	3	іспит
ОК 35	1.35	Лексикологія польської мови	3	курсова робота (захист- презентація)
ОК 36	1.36	Література Польщі	3	залік
ОК 37	1.37	Стилістика польської мови	3	залік
ОК 38	1.38	Граматика польської мови	3	іспит
		Усього	123	

1.3. Цикл дисциплін вільного вибору здобувача

Блок дисциплін за вибором здобувача

60

2. Курсові роботи

ОК 39	2.1	Курсова робота з літератури	3	захист- презентація
ОК 40	2.2	Курсова робота з української мови	3	захист- презентація
ОК 41	2.3	Курсова робота з методики навчання мови / літератури	3	захист- презентація
		Усього	9	

3. Практична підготовка

ОК 42	ОП 1	Безперервна пропедевтична педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	3	залік
ОК 43	ОП 2	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	залік
ОК 44	ОП 3	Педагогічна практика в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	9	залік

ОК 45	ОП 4	Навчальна фольклорна	3	залік
ОК 46	ОП 5	Навчальна діалектологічна практика	3	залік
		Усього	24	
4. Атестація				
Атестація на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»		3		іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент – 180				
Загальний обсяг вибіркових компонент – 60				
Загальний обсяг освітньої-професійної програми – 240				

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Цикл загальної підготовки

Україна: історія і сучасні реалії
Основи економічної теорії
Здоров'я та безпека людини
Філософія
Політично-правові студії
Іноземна мова

Цикл професійної підготовки

Вступ до мовознавства
СУМ (фонетика)
Історична граматика та діалектологія

СУМ (морфеміка, словотвір)

СУМ (морфологія)

Психологія
Старослов'янська мова
Лексикологія польської мови

Загальна педагогіка

Провайдинг освітніх технологій
Шкільний курс української мови та методика її навчання
Шкільний курс української літератури та методика її вивчення
СУМ (синтаксис)
Практичний курс польської мови

Курсова робота з методики навчання мови / літератури

Лінгвокраїнознавство

Граматика польської мови
Методика розвитку зв'язного мовлення в ЗЗО
Методика навчання польської мови як іноземної
Засади польської вимови та письма

СУМ (лексикологія, фразеологія)

Курсова робота з літератури
Стилістика польської мови
Стилістика
Практикум з українського правопису

Курсова робота за української мови
Українська література II половини XIX століття

Фольклор і давня література

Українська література II половини ХХ століття – початку ХХІ століття
Українська література I половини ХХ століття
Основи літературознавства

Література Польщі

Українська література I половини XIX століття
Зарубіжна література

Літературне краєзнавство

Практична підготовка

Безперервна пропедевтична педагогічна практика з закладах загальної середньої освіти
Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку
Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти

Навчальна діалектологічна практика

Навчальна фольклорна практика

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми 014 Середня освіта (Українська мова і література, польська мова в закладах освіти)) у формі єдиного кваліфікаційного іспиту, який приймає комісія і який включає:

- кваліфікаційний іспит з української мови і літератури з методикою викладання;
- кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетентностей (польська мова);
- кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології.

Атестація проводиться після виконання здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня навчального плану в повному обсязі, здійснюється відкрито і публічно й завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра середньої освіти із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (українська мова і література, польська мова).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

